

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 8. februar 2008
Sagsnr.: 10754

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 17. januar 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 100) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 100:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Gift-test af de forkerte råvarer” bragt i Politiken.dk den 16. januar 2008?”

Svar:

- ./.
- Politikens artikel ”Gift-test af de forkerte råvarer” er udarbejdet på baggrund af Det Økologiske Råds henvendelse af 7. januar 2008, jf. FLF alm. del - Bilag 55. Til udvalgets orientering vedlægges mit svar af 30. januar 2008 på henvendelsen fra Det Økologiske Råd. Der henvises i øvrigt til mit svar på udvalgets spørgsmål nr. 72.

Eva Kjer Hansen

/Thomas Elvensø

Det Økologiske Råd
Att.: Hans Nielsen
Blegdamsvej 4 B
2200 København N

København, den 30. januar 2008
Sagsnr.: 10727

Kære Hans Nielsen

Mange tak for dit brev af 7. januar 2008. Jeg er, ligesom du, naturligvis interesseret i at fødevarerne i de danske indkøbskurve har så lavt indhold af pesticidrester som muligt.

Fødevarestyrelsens pesticidkontrol har til formål, dels at overvåge befolkningens samlede indtag af pesticidrester gennem kosten, dels at kontrollere, at de fastsatte grænseværdier er overholdt, og endelig at bidrage til EU's samlede overvågningsprogram. Prøveplanen sammensættes ud fra, at den skal opfylde alle tre formål.

Helt overordnet skal prøveplanen sammensættes, således at den er risikobaseret. Prøveplanen fokuserer særligt på de 26 afgrøder, der bidrager mest til befolkningens samlede indtag af pesticidrester. Det samlede indtag er baseret på, hvor meget danskerne spiser af den enkelte afgrøde, hvor højt pesticidindholdet er i afgrøden og pesticidresternes giftighed. De 26 afgrøder bidrager tilsammen med mere end 95 % af det samlede indtag. Ud over de 26 afgrøder, der bidrager mest til indtaget, tages der stikprøver af øvrige afgrøder for så vidt muligt at dække udvalget på det danske marked.

./. For så vidt angår de konkrete forslag og bemærkninger i dit brev, vedlægger jeg et notat om Fødevarestyrelsens pesticidovervågning.

Med hensyn til tidspunktet for offentliggørelse af målingerne er jeg enig i, at det er u hensigtsmæssigt, at der kan gå op til 22 måneder. Jeg synes samlet set, at det er mest hensigtsmæssigt at offentliggøre resultaterne i en samlet rapport, i stedet for løbende. Jeg vil dog bede Fødevarestyrelsen om at undersøge muligheden for at resultaterne offentliggøres flere gange om året.

Danmark arbejder for, at indholdet af pesticidrester i frugt og grønt skal være så lavt som muligt. Dette gøres ved at arbejde for, at de grænseværdier, der fastsættes, er så lave som muligt, både når der fastsættes fælles EU grænseværdier, og når der fastsættes danske grænseværdier.

Regeringen har derudover taget særlige initiativer til at nedbringe pesticidindholdet i dansk frugt og grønt.

For det første har Fødevarestyrelsen en aftale med Dansk Gartneri om at udlevere analyseresultater med oplysninger om hvilken avler, der har produceret afgrøden. Dansk Gartneri modtager alle analyseresultater, uanset fundets størrelse. Derved vil branchens rådgivere kunne give en mere målrettet rådgivning til den enkelte frugtavlser eller gartner.

Derudover nedsatte Forbrugerministeren og Miljøministeren en arbejdsgruppe, der skal se nærmere på anvendelsen af pesticider på danske afgrøder og sammenholde dette med fundene af pesticidrester i dansk frugt og grønt.

Der er mit håb, at disse initiativer vil bidrage til at bringe indholdet af pesticidrester i danske afgrøder endnu længere ned.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

3AFD_1KT

Sagsnr.: 10727

Den 25. januar 2008

THEL

Notat om Fødevarestyrelsens pesticidovervågning

Formålet med Fødevarestyrelsens pesticidovervågning

Fødevarestyrelsen udtager hvert år ca. 2000 prøver af frugt, grønt, korn og kød, som analyseres for indhold af pesticidrester. I starten af året udarbejder Fødevarestyrelsen sammen med Fødevareinstituttet på DTU en prøveplan, der fastlægger hvilke fødevarer, der skal tages prøver af det pågældende år. Formålet med Fødevarestyrelsens pesticidkontrol er dels at overvåge befolkningens samlede indtag af pesticidrester gennem kosten, dels at kontrollere, at de fastsatte grænseværdier er overholdt, og endelig at bidrage til EU's samlede overvågningsprogram. Prøveplanen sammensættes ud fra, at den skal opfylde alle tre formål.

Prøveplanen

Der er en række hensyn at tage i prøveplanen. Helt overordnet skal prøveplanen sammensættes, således at den er risikobaseret¹.

Siden 2006 har prøveplanen prioriteret de 26 forskellige afgrøder, der bidrager mest til danskernes pesticidindtag, højest. Vi ved, at over 95 % af danskernes samlede pesticidindtag stammer fra ca. 25 forskellige afgrøder. Derfor tages der flest prøver af disse afgrøder. Pesticidindtaget beregnes ud fra, hvor meget af den pågældende fødevarer danskerne spiser i en gennemsnitlig kost, hvor stort pesticidindholdet er i den fødevarer samt de enkelte pesticidresters giftighed.

De 26 fødevarer, der bidrager mest til danskernes indtag af pesticidrester, vil derfor findes på prøveplanen hvert år fremover. For at kunne sammenligne tallene fra år til år og følge udviklingen vil prøveantallet af de 26 fødevarer blive holdt konstant og forholdsvis højt (ca. 50 prøver af hver afgrøde). Det sikrer, at man har et bedre statistisk grundlag for sammenligningerne. Før 2006 blev prøveplanen sammensat lidt anderledes end fra 2006 og frem. Derfor er det ikke umiddelbart muligt at sammenligne alle

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelser overholdes.

resultater over årene. Med den ændrede måde at sammensætte prøveplanen gøres det muligt at sammenligne resultaterne fremover.

Ud over de 26 afgrøder, der bidrager mest til indtaget, tages der stikprøver af øvrige afgrøder for så vidt muligt at dække udvalget på det danske marked.

Fordelingen af prøver af dansk producerede fødevarer og fødevarer produceret i udlandet afspejler dels tilgængeligheden på det danske marked og danskernes indkøbsmønster. Når der for eksempel tages flest prøver af danske kartofler, er det fordi, de udgør den største del af de kartofler, som danskerne køber. Derved kontrolleres de fødevarer, som danskerne faktisk spiser flest af.

Vi ved også, at der oftere findes pesticidrester i udenlandsk producerede afgrøder end i dansk producerede afgrøder, og at der oftere er overskridelser af grænseværdierne i de udenlandske produkter. Dette indarbejdes ligeledes i prøveplanen således, at der generelt tages flere prøver af udenlandske fødevarer.

Endelig er der hensyn at tage til vækstsæsonernes længde. Der kan f.eks. købes udenlandske jordbær året rundt, hvorimod den danske jordbærsæson er meget kort. Derfor er det muligt at udtage udenlandske jordbær hele året, og der tages derfor flere prøver af udenlandske end af danske.

Resultater

Helt overordnet er der kun ganske få prøver af dansk producerede afgrøder, hvor grænseværdien er overskredet. I 2006 var der 1 prøve (svarer til 1,7 %) af dansk frugt, der overskred grænseværdien. Der var 3 prøver (svarer til 1,1 %) af prøverne af danske grøntsager, hvor grænseværdien var overskredet. Resten af fundene var under grænseværdien og dermed lovlige. Ingen af fundene udgjorde en sundhedsmæssig risiko.

Regler

De enkelte analyseresultater i Fødevarestyrelsens kontrol holdes op mod den gældende maksimalgrænseværdi. Kun hvis et fund overskrider denne eller andre regler (f.eks. ulovlig mærkning eller overtrædelse af regler for økologisk produktion), følges der op overfor virksomheden.

Svar på de konkrete forslag

- ”Antallet af målinger i dansk frugt og bær skal øges fra i gennemsnit 78 i de senere år til mindst 150 om året, og der skal foretages mindst 5 målinger om året for alle de typer af frugt og bær, der dyrkes erhvervmæssigt i Danmark.”

Grunden til, at der tages flest prøver af udenlandsk frugt, er, at danskerne spiser mest udenlandsk frugt, og at der oftere findes pesticidrester i udenlandsk frugt end i dansk

frugt. Dette sikrer, at der tages flest prøver af de afgrøder, som danskerne spiser flest af, og hvor risikoen for ulovlige indhold af pesticidrester er størst.

Nogle af de frugtafgrøder, der dyrkes erhvervsmæssigt i Danmark, er altid med i prøveplanen (f.eks. æbler og jordbær). Andre er ikke med hvert år, da det er afgrøder, der bidrager meget lidt til danskernes samlede indtag af pesticider. Der tages f.eks. ikke så mange prøver af solbær, da solbær ikke bidrager særlig meget til det samlede indtag. Der blev i 2005 taget 2 prøver af danske solbær som friske bær og 4 prøver af danske solbær til produktion. Det er rigtigt, at der blev fundet rester af pesticider i alle 6 prøver, men da der spises meget få solbær i Danmark, bidrager det kun lidt til det samlede indtag. Ingen af de 6 prøver indeholdt pesticidrester over grænseværdien. Yderligere vil de typiske fremstillingsprocesser til syltetøj og saft reducere indholdet af de fleste pesticidrester.

- ”Der skal altid foretages undersøgelser af pesticidrester i de grøntsager, hvor der var flest pesticidfund i de forrige år”

Fødevarestyrelsen igangsatte i 2007 et særligt kontrolprojekt, hvor der tages prøver af de samme afgrøder fra de samme virksomheder, hvor der havde været konstateret ulovlige fund året før. Derved undersøges det, om den pågældende virksomhed har rettet op på de uoverensstemmelser, der tidligere havde været.

- ”Der skal foretages flest undersøgelser af pesticidrester i de afgrøder, der betyder mest for befolkningens indtagelse af pesticidrester og i de afgrøder, hvor der bliver fundet flest pesticidrester.”

Prøveplanen fokuserer netop på de 26 afgrøder, der bidrager mest til befolkningens samlede indtag af pesticidrester. Det samlede indtag er baseret på, hvor meget danskerne spiser af den enkelte afgrøde, hvor højt pesticidindholdet er i afgrøden og pesticidresterne giftighed. De 26 afgrøder bidrager tilsammen med mere end 95 % af det samlede indtag. Desuden vil prøveantallet af disse afgrøder holdes forholdsvis konstant over de næste år, således at det vil være muligt at sammenligne tal fra år til år.

- ”Resultaterne af målingerne af pesticidrester skal offentliggøres løbende, så der ikke kan gå op til 22 måneder fra prøveudtagningen til resultaterne bliver offentliggjort.”

Fødevarestyrelsen vil undersøge muligheden for at resultaterne offentliggøres flere gange om året.